

Memling-szőnyeg töredéke

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	14427
Készítés ideje:	15. SZÁZAD
Készítés helye:	Anatólia
Anyag:	gyapjú
Technika:	gördesz (szimmetrikus) csomózás
Méretetek:	magasság: 107,5 cm szélesség: 93 cm magasság: 62 cm szélesség: 93,5 cm csomósűrűség: 675 csomó/dm ²

A 15. század második felétől a természetű ábrázolásmódot elvető szunnita hagyományok megerősödésének és a közép-ázsiai nomád türkmén törzsek erősen geometrizált jelképeinek, az ún. göl motívumok térnyerésének köszönhetően az anatóliai állatalakos szőnyeget (vö. Batári-Crivelli szőnyegtöredék) a négyzetekbe komponált, egyszerűbb vagy bonyolultabb rajzú, szigorúan geometrikus mintájú szőnyegek váltják fel. E 15–16. századi kora oszmán szőnyegek típusait azokról a festőkről nevezték el, akiknek képein egy-egy jellegzetes változatuk szerepel. Így megkülönböztetünk Memling-, Holbein- és Lorenzo Lotto-szőnyeget.

Hans Memling (1430 k.–1494) gyakran festett Madonna-képeire nyolcszögekbe foglalt, kampós és lépcsős szélű rombuszokkal (Memling-göl) díszített trónszőnyeget. Az ilyen típusú gölökkel mintázott Memling-szőnyegek ma ismert egyik legkorábbi változata ez a két darabból álló szőnyegtöredék, amelyet Sigerus Emil (1854–1947) nagyszombati történész-etnográfus szőnyegyűjteményéből vásárolt az Iparművészeti Múzeum 1917-ben. Hasonló szőnyeget ábrázol Hans Memling – többek között – John Donne triptichonján, 1485 körül (London, National Gallery), valamint az Imádkozó férfi portréjának hátoldalát díszítő Csenedlet korszóval és virággal című festményén, 1485–1490 körül (Madrid, Museo Thyssen-Bornemisza).

Lásd még: [Museum With No Frontiers](#)

Irodalom

- Szerk.: Horváth Hilda, Szilágyi András: *Remekművek az Iparművészeti Múzeum gyűjteményéből. (Kézirat).* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2010. - Nr. 13. (Pásztor Emese)
- szerző: Pásztor Emese: *Oszmán-török szőnyegek az Iparművészeti Múzeum gyűjteményéből.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2007. - Nr. 2.
- szerző: Batári Ferenc: *Oszmán-török szőnyegek. Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményei I.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. 2.
- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat).* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. SZ/48.

